

บทความเรื่องที่ 9

SOTUS พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง :
การประกอบสร้างอัตลักษณ์เพศนอกกรอบ
ในนวนิยายรักวัยรุ่นแนววาย*

SOTUS The Evil Sophomore and the
Freshman : Construction of Queer
Identity in the Y Novel

อนุชา พิมศักดิ์^{***} และโสภี อุ่นทะยา^{***}

Anucha Pimsak and Sopee Unthaya

* บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับดุขฎิบัณฑิต หลักสูตรปรัชญา
ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม เรื่อง “อัตลักษณ์และการประกอบสร้างความเป็นเพศนอกกรอบ
ในนวนิยายรักวัยรุ่นไทย”

** อาจารย์ประจำสาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ และนิสิต
หลักสูตรปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; E-mail : anucha.pi@ksu.ac.th

*** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษา
ตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม;
E-mail : d.sopee@yahoo.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาการประกอบสร้างอัตลักษณ์เพศนอกรอบในนวนิยายรักวัยรุ่นแนววายเรื่อง SOTUS ที่ว่ากัฏฐ์วัยกับนายปีหนึ่ง ผลการศึกษาพบว่า นวนิยายเรื่องนี้นำเสนอความเป็นเพศนอกรอบแบบตายตัวตามขนบนิยมทางสังคม โดยใช้สูตรนวนิยายวาย 2 สูตรในการประกอบสร้างอัตลักษณ์เพศนอกรอบ คือ 1) รูปลักษณ์แสดงเพศสถานะ 2) พฤติกรรมแสดงเพศสถานะ จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่านวนิยายเรื่องนี้ประกอบสร้างอัตลักษณ์ให้กับตัวละครเพศนอกรอบแบบแข็งตามสูตรวรรณกรรมวาย เพื่อตอบสนองรสนิยมการอ่านของกลุ่มนักอ่านวาย มิใช่การนำเสนอภาพความเป็นเพศนอกรอบในสังคมที่มีความหลากหลายทางเพศอย่างในปัจจุบัน

คำสำคัญ : เพศนอกรอบ; การประกอบสร้าง; นวนิยายวาย

Abstract

Research article aimed to study the construction of queer identity in the young adult romance novel "SOTUS" The evil sophomore and the freshman. The study indicated that this novel presents on the stereotype about queer people based on social norms by the use of the two Y novel formulas for creating the queer identity: 1) Appearance to present a gender identity, 2) Behavior to present a gender identity. The study pointed out that the novel has created an identity for a frozen queer character based on the Y literary formula in order to satisfy the Y readers' preferences in which it does not present the image of being gay people in the present society which comprises of gender variance.

Key words: Queer; Construction; Y Novel.

บทนำ

นิยายแนวยาว (Y Novel) เป็นนวนิยายที่นำเสนอเรื่องราวของความรักวัยแบร์รักโรแมนติก (Romance) เป็นประเภทย่อย (genre) ของนวนิยายรักวัยรุ่น (Young Adult Romance Novel) ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบัน แตกต่างกันแค่เพียงตัวละครเอกฝ่ายหญิงแทนที่ด้วยตัวละครชายและเรียกว่า “นายเอก” เท่านั้น ทั้งนี้กลุ่มผู้อ่านนวนิยายประเภทนี้อาจจะเป็นกลุ่มเดียวกับที่อ่านนวนิยายรักวัยรุ่น หรืออาจเป็นกลุ่มเฉพาะที่ติดตามอ่านเฉพาะนวนิยายวายเท่านั้น โดยจะมีชื่อเรียกเฉพาะกลุ่มผู้อ่านกลุ่มนี้ว่า “สาววาย” หรือ “หนุ่มวาย” หมายถึงผู้ที่ชื่นชอบในวรรณกรรมแนวรักร่วมเพศ แต่ไม่ได้หมายความว่า他们是ผู้รักในเพศเดียวกัน เพียงแต่มีความสุขและชื่นชอบในการจินตนาการ (ภาษาวันรุ่นเรียก จิ้น มาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า imagine) เรื่องราวความรักและการแสดงออกความรักของชายกับชายหรือหญิงกับหญิงเท่านั้น

ทั้งนี้การเสพวรรณกรรมของกลุ่มวายไม่ได้จำกัดรูปแบบว่าจะต้องอ่านนวนิยายเท่านั้น แต่รวมถึงเรื่องสั้น การ์ตูนแนวมังงะ แอนิเมชัน (อะนิเมะ) ด้วย ทั้งนี้จากการศึกษาของณิชากรีย์ เลิศวิญญโรจน์ (2560 : 153) พบว่ากลุ่มนักอ่านวรรณกรรมแนวยาว 88.22% ชื่นชอบแนวชายรักชาย หรือ Yaoi รองลงมา 9.95% คือ ชอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันทุกรูปแบบ คือชอบที่ Yaoi และ Yuri ส่วนที่ชื่นชอบความรักระหว่างผู้หญิงมีเพียง 1.83% เท่านั้น

นวนิยายวายไทยได้รับอิทธิพลการสร้างสรรควรรณกรรมมาจากวัฒนธรรมประชานิยมญี่ปุ่น (J-POP) ที่แพร่กระจายไปทั่วโลกเมื่อประมาณ 40 มาแล้ว แต่เพิ่งจะได้รับความนิยมเมื่อประมาณ 10 กว่าปีที่ผ่านมา และได้รับการยอมรับในการตีพิมพ์เผยแพร่อย่างเปิดเผยในร้านหนังสือเมื่อไม่ถึง 5 ปีที่ผ่านมา นวนิยายวายเป็นนวนิยายประเภทรักพาฝัน (romance novel) ในแนวนวนิยายรักวัยรุ่น (young adult romance novel) ที่ได้รับความนิยมเป็นวรรณกรรมประชานิยม (popular novel) ในปัจจุบัน เห็นได้จากยอดขายนวนิยายในปัจจุบันจะเป็นนวนิยายกลุ่มนี้ ในร้านจำหน่ายหนังสือชั้นนำประเภทเซนส์เตอร์ จะมีชั้นหนังสือกลุ่มนี้จำนวนปึกมากที่สุด โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ.2559 ถึงปัจจุบัน นวนิยายวายจะได้รับความนิยมมากจากกลุ่มผู้อ่าน จึงมีการจัดชั้นเฉพาะหนังสือ

กลุ่มนี้ให้ลูกค้าของร้าน (ดูข้อมูลได้จากเว็บไซต์ของร้านหนังสือนายอิน ปิทูเอส และซีเอ็ดบุ๊คเซ็นเตอร์) และภาพของการแย่งกันซื้อนวนิยายรักวัยรุ่นแนวรักหวานแหววในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติทุกปีที่ร้านหนังสือประเภทนี้นำมาขายจะมีวัยรุ่นเข้าคิวกันซื้อตลอดทั้งวันและทุกวัน มียอดจำหน่ายสูงสุดในงานทุกปีในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่ารสนิยมการอ่านของวัยรุ่นไทยปัจจุบันคือกลุ่มนี้

นวนิยายวายของไทยทั้งหมดมีที่มาจากนวนิยายออนไลน์ ละมีความต่างกับนวนิยายทั่วไปของไทยที่นำเสนอแนวรักร่วมเพศ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกันพบว่านวนิยายออนไลน์แนววาย ไม่ได้มีรากฐานมาจากนวนิยายรักร่วมเพศของผู้ใหญ่เลย แต่กลับได้รับอิทธิพลจากการ์ตูนญี่ปุ่น ซึ่งเขียนกันมาตั้งแต่ทศวรรษ 1980 Yaoi เป็นเรื่องแสดงความรักและความสัมพันธ์เพศของชายกับชาย ส่วน Yuri ซึ่งภาษาญี่ปุ่นแปลว่าดอกกลีบลี้นำมาใช้ในการ์ตูนแสดงความรักและความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างหญิงกับหญิง (رينทัย สัจจพันธุ์, 2560 : 73) สอดคล้องกับการศึกษาของนิซซารีย์ เลิศวิชญโรจน์ (2560 : 25-30) ที่กล่าวว่านวนิยายประเภทนี้ที่ได้รับอิทธิพลมาจากวรรณกรรมญี่ปุ่นประเภทการ์ตูนโดจิน หรือการ์ตูนแนวเลียนแบบ ตามประวัติของการ์ตูนแนววาย มาจากคำว่า yaoi กำเนิดครั้งแรกช่วงปลายยุค 70 โดยซาคาตะ ยาซุโกะและอัสสุ รินโกะ ที่ต้องการล้อเลียนโครงสร้างของงานเขียนโคลงจีนยุคเก่าซึ่งต้องประกอบด้วย ki (introduction บทนำ), syo (development ดำเนินเรื่อง), ten (transition จุดผกผัน), และ ketsu (conclusion บทสรุป) ได้คำว่า Yamanashi (no climax-ไม่มีจุดสูงสุด) Ochinashi (no point-ไม่มีประเด็น) Iminashi (no meaning-ไม่มีความหมาย) เมื่อเอาโครงสร้างคำแรกมาเรียงกันก็จะเป็น YAOI ต่อมาในยุคทศวรรษที่ 80 คำว่า yaoi หมายความว่างานการ์ตูนล้อเลียนที่มีผู้ชายสองคนเป็นตัวเอกและเน้นความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเนื้อหาหลัก yaoi ไม่ใช้การ์ตูนที่กล่าวถึงความรักของ เกย์เลย แต่เป็นรูปแบบหนึ่งของความรักที่ "เหนือ" กว่าความรักระหว่างคนต่างเพศทั่วไป (ออนไลน์) ตัวละครในวรรณกรรมวายของญี่ปุ่น แบ่งออกเป็นแค่ 3 ประเภทคือ เคะ หรือฝ่ายรับ ในนวนิยายวายไทยเรียก “นายเอก” เมะ คือ ฝ่ายรุก เรียก “พระเอก” และ เสะ คือเป็นได้ทั้งรุกและรับ และมีอีกกลุ่มคือ Yuri ที่แปลว่าหญิงรักหญิง แต่ยังไม่เป็นที่นิยมของนักอ่านไทยนัก ทั้งนี้ขนบนิยม (convention) ของนวนิยายวายจะต้องมีเมะกับเคะ หรือมีเมะสองคนก็ได้ เพื่อให้ผู้อ่านได้

จินตนาการไปกับการรักของตัวละครมากขึ้น แต่ท้ายที่สุดแล้วตัวละครเอกในเรื่อง ก็จะมีแค่เมะกับเคะ หรือพระเอกกับนายเอกสองคนที่ลงเอยด้วยความรักอย่างมีความสุข

สถานการณ์นวนิยายวายของไทยในปัจจุบันนั้นพบว่าได้รับความนิยมอย่างสูงในกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงาน เป็นตลาดหนังสือที่เติบโตสูงสุดในช่วงสองปีมานี้ เริ่มต้นจากการความนิยมในเว็บไซต์นวนิยายออนไลน์ต่าง ๆ ที่มีกลุ่มผู้อ่านที่เป็นแฟนคลับของนวนิยายแต่ละเรื่องจำนวนหลักหมื่นคน ทำให้สำนักพิมพ์ต่าง ๆ เห็นช่องทางทางการตลาด จึงมีการขอซื้อลิขสิทธิ์เพื่อนำมาตีพิมพ์เป็นรูปเล่มและซื้อลิขสิทธิ์ไปจัดทำเป็นละครชุดในเวลาต่อมา โดยฐานของแฟนคลับคือกลุ่มลูกค้าหลักของนวนิยาย ทั้งที่เคยอ่านมาจากในรูปแบบออนไลน์แล้ว แต่กลุ่มแฟนคลับก็ยังซื้อเพื่อสะสมและอ่านอีกครั้งในรูปแบบหนังสือเล่มและติดตามละครชุดที่ผลิตจากตัวบทนวนิยายด้วย

พัฒนาการของนวนิยายประเภทนี้ของไทยมาจากนักอ่านการ์ตูนวายญี่ปุ่นและพัฒนาเป็นรูปแบบนวนิยาย ที่เกิดจากกลุ่มนักอ่านที่มีความสามารถทางการเขียน มีความชื่นชอบและใช้จินตนาการของตนเองในการพัฒนาเรื่องราว แล้วนำไปเผยแพร่ในเว็บไซต์นวนิยายออนไลน์เช่น www.thanwalai.com, www.Dek-Dee.com เป็นต้น จนนำไปสู่กระแสความนิยมและสำนักพิมพ์คัดสรรมาตีพิมพ์ในเวลาต่อมา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการประกอบสร้างอัตลักษณ์เพศนอกกรอบในนวนิยายรักวัยรุ่นแนววายเรื่อง SOTUS ที่ว่ากัตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยหลักแล้วผู้เขียนจะใช้กรอบทฤษฎีเพศนอกกรอบในการศึกษาตัวบท ทั้งนี้เหตุที่ใช้คำว่าเพศนอกกรอบผู้เขียนใช้ศัพท์นี้ตามทีนถุพันธ์ ดั่งวิเศษ (2556 : 11) ได้บัญญัติขึ้นมาจากคำว่า Queer

ทั้งนี้ มีนักวิชาการหลายท่านที่บัญญัติไว้เช่น นัทรนัย ประสานนาม (2551) ใช้คำว่า อัญเพศ หรือบางท่านใช้คำทับศัพท์เป็นคำว่า เควียร์ แต่ด้วยเหตุที่ผู้เขียนมีความประสงค์จะสื่อความหมายของคำว่าเพศนอกกรอบ ว่าเป็น สภาวะทางเพศที่อยู่นอกระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคมและบรรทัดฐานของผู้ชายผู้หญิง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือพฤติกรรมหรือการแสดงออกทางเพศที่อยู่นอกกรอบคิดเรื่องความรักระหว่างชายหญิงและการแสดงความเป็นชายหญิงตามเพศสภาพ (Gender) และตามหลักวิชาเพศศาสตร์ (Sexology) ที่สังคมแบบรักต่างเพศได้ประกอบสร้างเพศวิถีแบบรักต่างเพศ (Heterosexual) เอาไว้ว่าบุคคลพึงมีอารมณ์ปรารถนาทางเพศต่อบุคคลต่างเพศเท่านั้น นั่นคือ ผู้หญิงต้องมีอารมณ์ปรารถนาทางเพศต่อผู้ชาย และผู้ชายต้องมีอารมณ์ปรารถนาทางเพศต่อผู้หญิงเท่านั้น บุคคลใดที่มีอารมณ์ปรารถนาทางเพศและมีเพศวิถี (Sexuality) ขัดกับบรรทัดฐานรักต่างเพศ (Heteronormativity) ก็จะถูกจัดกลุ่มว่าเป็นเพศนอกกรอบ เช่น เกย์ (Gay) เลสเบี้ยน (Lesbian) ทอม (Tomboy) ดี (Lip Stick Lesbian) กะเทย (drag queen) โดยรวมมักเรียกว่า “คนรักร่วมเพศ” หรือ “คนรักเพศเดียวกัน” (Homosexual) ส่วนความหมายเชิงทฤษฎีนั้น ทฤษฎีเพศนอกกรอบ (Queer Theory) ผู้เขียนประสงค์ให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องกับความหมายในเชิงสภาวะทางเพศ ที่ทฤษฎีนี้มีเพื่อใช้สำหรับวิพากษ์เพศกระแสหลักที่สร้างบรรทัดฐานบนโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงเพศชายหรือรักต่างเพศ

นอกจากนั้นยังใช้แนวคิดเรื่องภาษาและวาทกรรมซึ่ง ฮอลล์ (1997:25) เสนอวิธีการศึกษาการนำเสนอภาพแทนในเชิงการ “สร้าง” ความหมาย (constructionist approach) ซึ่งตั้งอยู่บนความเชื่อพื้นฐานที่ว่า การนำเสนอภาพแทนนั้นไม่ได้เป็นกระบวนการที่โปร่งใส หรือเป็นเพียงการถ่ายทอดสิ่งรอบข้างโดยตรงดัดไม่ได้มีการบิดเบือนหากแต่เป็นกระบวนการที่แอบแฝงการผลิตความหมาย กล่าวคือ ในขณะที่สิ่งรอบข้างไม่มีความหมายในตัวของมันเอง หากแต่นักเขียนหรือผู้ที่นำเสนอภาพแทนนั้นใส่ “ความหมาย” ลงไปในกระบวนการนำเสนอ จากแง่มุมดังกล่าว ผู้เขียนหรือผู้นำเสนอนับว่ามีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นผู้กำหนดกรอบและให้ความหมายกับสิ่งรอบข้างที่ไม่มี ความหมายในตัวของมันเอง ตัวอย่างที่น่าสนใจที่ฟูโกต์ศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้คือประเด็นเพศสถานะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นของรักร่วมเพศ จะ

เห็นได้ว่าเรื่องของรักร่วมเพศเป็นเรื่องที่มีมานานตั้งแต่สมัยกรีกโรมัน ซึ่งมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายเป็นเรื่องปกติ แนวคิดในการกำหนดความเป็นรักร่วมเพศ (homosexuality) เพิ่งเกิดขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 ที่เริ่มแบ่งรักร่วมเพศออกจากรักต่างเพศ และให้ความหมายในเชิงคุณค่าว่าแบบแรกเป็นแบบที่ “ผิดปกติ” และแบบหลังเป็นแบบที่ “ปกติ” ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้ในสมัยกรีกโรมันรักร่วมเพศมักจะถูกมองว่าเป็นการถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์จากชายที่มีอายุมากกว่าสู่ชายที่มีอายุน้อยกว่า ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ไม่มีความหมายในตัวเอง หากแต่ว่าทกรรมในแต่ละยุคสมัยให้ “ค่า” และ “ความหมาย” กับความสัมพันธ์ดังกล่าวแตกต่างกัน และความแตกต่างกันนี้เองสามารถพบได้ใน “ภาพแทน” ไม่ว่าจะเป็นในตัวบทหรือเรื่องเล่าต่างๆ เช่น วรรณกรรมหรือบทสนทนา ในแต่ละยุคสมัยซึ่งเป็นประจักษ์พยานที่ผลิตซ้ำว่าทกรรม ไม่ว่าจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม

การเชื่อมโยงระหว่างว่าทกรรมและการนำเสนอภาพแทนจึงนำไปสู่การศึกษาตัวตนของผู้นำเสนอหรืออัตลักษณ์ (identity) เนื่องจากอัตลักษณ์ของผู้นำเสนอมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเข้าใจเรื่องการยอมรับและการต่อรองกับว่าทกรรม นำไปสู่การมองประเด็นอัตลักษณ์ในแง่มุมที่เปลี่ยนไปเช่นกัน จากเดิมที่เคยมองว่าอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่ตายตัว ไม่แปรเปลี่ยน เป็นสิ่งที่ดำเนินไปอย่างมั่นคงควบคู่ไปกับการดำรงชีวิต มาสู่แนวคิดอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับบริบทเวลาและสถานที่ เป็นสิ่งที่แปรเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์รอบข้างและแง่มุมที่หลากหลาย เช่น ชนชั้น ฐานะทางสังคม เพศสถานะ เพศสรีระ อายุ และอุดมการณ์ทางการเมือง สภาพสังคมในปัจจุบันซึ่งได้รับอิทธิพลจากพัฒนาการของโลกานุวัตรทำให้เกิดการอพยพของคนกลุ่มต่างๆ มากขึ้น (Woodward, 1997:16-17 อ้างถึงใน สุธะโช โขติอุดมพันธุ์ : 2548: 3) ทั้งนี้ผู้เขียนจะนำเอาแนวทางการวิเคราะห์ทั้งภาพแทน อัตลักษณ์ผ่านมุมมองเพศนอกกรอบมาวิเคราะห์ตัวบทนวนิยายที่คัดเลือกมา

SOTUS พี่วักตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง : นวนิยายแห่งยุควายครองเมือง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้เขียนจะวิเคราะห์ตัวบทนวนิยายเรื่อง “SOTUS พี่วักตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง” ผลงานประพันธ์ของ BitterSweet นามปากกานักเขียน

หญิงแนวยายที่มีผลงานหลายเรื่องและได้รับความนิยมอย่างสูงจากนักอ่านในเว็บไซต์ www.Dek-Dee.com เว็บไซต์ที่เผยแพร่นวนิยายแนวยายและอื่น ๆ ยอดนิยมของวัยรุ่น ทั้งนี้ สำนักพิมพ์นานาบุได้นำมาพิมพ์จำหน่าย จากนั้นทาง GMM25 ได้ซื้อลิขสิทธิ์ไปทำเป็นละครชุด “SOTUS พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง The Series” ออกอากาศทางช่อง GMM25 และ LineTV ในช่วงเดือน 20 สิงหาคม 2559-14 มกราคม 2560

นวนิยายเรื่องนี้เรื่องราวความรักและมิตรภาพของชายหนุ่มสองคนที่เกิดขึ้นในกิจกรรมรับน้องของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ภายใต้การรับน้องระบบ SOTUS โดยเล่าเรื่องผ่านประสบการณ์ของนักศึกษาใหม่ปี 1 ชื่อ ก้องภพ ที่เพิ่งเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ และต้องมาพบกับการรับน้องสุดโหดของรุ่นพี่ปี 3 ภายใต้ระบบ SOTUS โดยมีหัวหน้าหรือเฮดว้ากที่ชื่อ อาทิตย์ เหตุเกิดเมื่อ อาทิตย์ (นายเอก) ส่งให้น้องปี 1 ไปล่าลายเซ็นรุ่นพี่ 1,000 ลายเซ็นให้ครบภายใน 1 สัปดาห์ ทำให้ ก้องภพ(พระเอก) และวาด เพื่อนรุ่นเดียวกันกับ ก้องภพลุกขึ้นโต้แย้ง แต่ผลการโต้แย้งกลับกลายเป็นชนวนความขัดแย้งระหว่าง ก้องภพกับอาทิตย์ จนทำให้การขอลายเซ็นของชั้นปี 1 เป็นไปอย่างยากลำบาก จากนั้นการประชุมเชียร์แต่ละครั้ง จึงเต็มไปด้วยการออกคำสั่ง และการลงโทษจากรุ่นพี่ จนทำให้เกิดกระแสการต่อต้าน การเข้าประชุมเชียร์ของกลุ่มก้องภพ และกลุ่มเด็กปี 1 ทำให้บรรดาพี่ว้ากต้องมารวมตัววางแผนเพื่อรับมือกับน้อง ๆ ให้เข้าประชุมเชียร์ในครั้งต่อไปให้ได้

การประชุมเชียร์ยังคงดำเนินต่อไป ก้องภพ ค่อย ๆ เข้าใจเหตุผลของพี่ว้ากมากขึ้น จากที่ต่อต้าน และไม่เข้าใจระบบ Sotus ก็เริ่มเปลี่ยนไปและแบ่งปันเรื่องราวต่าง ๆ ให้ วาด ฟัง เพื่อโน้มน้าวให้วาด และเพื่อน ๆ กลับเข้าร่วมประชุมเชียร์อีกครั้ง ก้องภพ เริ่มมองเห็นอาทิตย์ในมุมที่เปลี่ยนไป เพราะก้องภพพบความลับมากมายในตัวอาทิตย์ ส่วนหนึ่งเพราะเขาบังเอิญอยู่ระเบียบห้องตรงข้ามกับอาทิตย์ จึงมักสังเกตเห็นการกระทำหลายอย่าง และทำให้รู้ว่าอาทิตย์ในเวลาส่วนตัวก็มีมุมที่เป็นมิตรและน่าคบหาพอตัวเหมือนกัน เรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่-รุ่นน้อง เพื่อน และมิตรภาพต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการรับน้องทำให้ทั้งสองมีความสนิทสนมกันจนกลายเป็นความรักของทั้งสองคนในเวลาต่อมา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้เขียนจึงมีความประสงค์จะศึกษาตัวบทนวนิยายวาย เรื่อง SOTUS ที่ว่ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง ที่เป็นกระแสนิยมในปัจจุบันและมีผู้อ่านผ่านอินเทอร์เน็ตมากกว่า 1,600,715 ครั้ง (สำรวจ ณ วันที่ 25 สิงหาคม 2560) และมียอดผู้ชมละครชุดนี้มากกว่า 1,543,575 ครั้ง (สำรวจ ณ วันที่ 25 สิงหาคม 2560) ซึ่งนับเป็นยอดที่สูงมาก อีกทั้งละครชุดเรื่องนี้ยังได้การเดินเรื่องและบทสนทนาตามตัวบทนวนิยายเป็นหลักไม่ค่อยมีการดัดแปลงเหมือนกระบวนการผลิตละครโทรทัศน์ทั่วไป ทำให้มีความน่าสนใจในการวิเคราะห์การประกอบสร้างอัตลักษณ์เพศนอกกรอบในนวนิยายว่าผู้เขียนที่มีอิทธิพลในการสร้างเรื่องราวสู่ผู้อ่านได้กำหนดสูตรของตัวละครเพศนอกกรอบไทยในแบบใด ด้วยวิธีการอย่างไร

การประกอบสร้างอัตลักษณ์เพศนอกกรอบในนวนิยายรักวัยรุ่นแนววาย

อัตลักษณ์ทางเพศภาวะ (Gender Identity) คือ การตระหนักรู้ของปัจเจกบุคคลต่อตัวตนทางเพศภาวะที่เขาเลือก ในประเด็นอัตลักษณ์ของเพศนอกกรอบ (Queer Identity) ตามแนวทางวิเคราะห์การประกอบสร้างผ่านภาษาคือการวิเคราะห์ตัวบทนวนิยายว่ามีการนำเสนอภาพแทนของความเป็นเพศนอกกรอบอย่างไรบ้างในภาษาวรรณกรรม ในนวนิยายที่นำมาศึกษานี้มีการประกอบสร้างอัตลักษณ์เพศนอกกรอบผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ ของนวนิยายทั้งโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก กลวิธีการเล่าเรื่อง และแก่นเรื่อง โดยเฉพาะในประเด็น “ตัวละคร” ที่มีความน่าสนใจอย่างมาก ตัวละครพระเอกกับนายเอก เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า การประกอบสร้างตัวละครเพศนอกกรอบในนวนิยายเรื่องนี้ ดำเนินไปบนขนบการสร้างตัวละครวาย ที่มีความเป็นสูตร (formula) ทางวรรณกรรม อย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับวรรณกรรมวายของญี่ปุ่น สามารถสรุปสูตรการสร้างตัวละครที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์เพศนอกกรอบได้ 2 สูตร ดังนี้

1) รูปลักษณ์แสดงเพศสถานะ ในนวนิยายเรื่องนี้จะดำเนินเรื่องไปบนเส้นเรื่องการดำเนินชีวิตของตัวละครเอกสองตัวเป็นสำคัญเพื่อปฏิบัติการกิจเอาชนะการทำลายของอีกฝ่าย เมื่อวิเคราะห์ในประเด็นรูปลักษณ์ภายนอกของตัวละครที่ผู้เขียนนวนิยายนิยามว่าไม่ใช่นวนิยายเกย์ แต่เป็นเรื่องราวความรักในอีกรูปแบบหนึ่งของมนุษย์ เมื่อวิเคราะห์ตัวละครทั้งสองตัวแล้วพบว่า เป็นการนำเสนอภาพ

แทนตัวละครแบบวรรณกรรมวายผ่านสูตรสำเร็จขอพระเอกและนายเอกในอุดมคติของนักอ่านนวนิยายวาย ดังนี้

1.1) พระเอก (hero) ในนวนิยายถูกประกอบสร้างผ่านรูปร่างหน้าตาที่แสดงออกถึงความเป็นชาย (masculinity) แสดงถึงคุณสมบัติและลักษณะที่บ่งบอกถึงอารมณ์และการแสดงออกแบบผู้ชาย อิทธิพลแนวคิดดังกล่าวสะท้อนภาพ “ความเป็นชาย” ที่มีอิทธิพลในสังคมปัจจุบัน ทิม เอ็ดเวิร์ด (Tim Edward, 2005 อ้างถึงใน นฤพนธ์ ตัววิเศษ, 2556: 125) อธิบายว่าการเมืองเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศ เพศสภาวะ และเพศวิถี ทำให้เกิดการแบ่งแยกคุณค่าระหว่าง “ดี” กับ “ไม่ดี” อัตลักษณ์เกย์ที่เน้นความเป็นชายถูกมองว่าดี เช่น เกย์ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ทำกิจกรรมกลางแจ้ง เป็นต้น ส่วนผู้ชายไทยจะเริ่มสร้างร่างกายของตนให้มีกล้ามเนื้อใหญ่โตเหมือนชาวตะวันตก ตามแนวคิดเรื่องสุขภาพบุรุษ และการมีสุขภาพแข็งแรง ทำให้ผู้ชายไทยมองดูร่างกายของตนเองในเชิงชีววิทยาและกามารมณ์มากขึ้น กล่าวคือ ร่างกายของผู้ชายถูกประเมินจากเพศสรีระ/อวัยวะเพศ และกล้ามเนื้อผู้ชายต้องออกกำลังกาย เล่นกีฬา หรือฝึกกายบริหารเพื่อทำให้ตนเองมีสุขภาพแข็งแรงและมี “ทรงงาม” ผู้ชายเริ่มมองดูร่างกายของตนต่างไปจากผู้หญิง และมองเห็นร่างกายของเพศชายเป็นด้านตรงข้ามกับผู้หญิงภายใต้วิธีคิดแบบรักต่างเพศ ผู้ชายจะหันเข้าสถานกายบริหารภายใต้แนวคิด “ผู้ชายต้องเป็นชายให้สมชายเป็นผู้ที่จะต้องทำหน้าที่สืบทายาท เป็นพ่อ และเป็นสามี พ่อพันธุ์ในอุดมคติต้องกำยำล่ำสัน สูงใหญ่ ไม่ผอมแห้ง รูปร่างได้สัดส่วน รัฐจึงส่งเสริมให้มีการประกวดชายฉกรรจ์ในวันปีใหม่และได้รับความนิยมจากประชาชน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ความเป็นชายจะถูกเทียบเคียงและเปรียบเทียบกับความเป็นรักต่างเพศซึ่งร่างกายของผู้ชาย จะเป็นพื้นที่ดึงดูดทางเพศที่มีไว้สำหรับผู้หญิง การฝึกร่างกายของผู้ชายไทยในสถานบริหารร่างกายสมัยใหม่ จึงเป็นการตอกย้ำความคิดเรื่องความแข็งแรงของสุขภาพที่จำเป็นต่อการสืบพันธุ์และการมีบุตร (ก้องสกุล กวินวิกุล, 2545 : 103-110) สอดคล้องกับความเป็นชายหรือพระเอกของก้องภพพระเอกในนวนิยายเรื่องนี้ที่มีรูปลักษณ์ภายนอกแบบผู้ชายในอุดมคติ นำเสนอภาพแทนของเมะหรือผู้รับบทบาทชายเป็น “ผู้ชายที่ดี” หรือ “เกย์ที่ดี” ที่ต้องรักสุขภาพ ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ก้องภพ พระเอกของเรื่องเป็นนักกีฬาบาสเกตบอลที่สามารถแข่งขันเอาชนะนักกีฬาคนอื่นๆ ภาควิชาอื่น ๆ ในกีฬาน้องใหม่ได้แสดงถึงความสามารถของ

พระเอกด้านกีฬา และความเป็นชายผู้มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ตรงข้ามกับความอ่อนแอแบบผู้หญิง

ภาพแทนของก้องภพยังถูกนำเสนอด้วยภาพของผู้ชายที่รูปร่างสูงใหญ่ มีกล้ามเนื้อ มีเสน่ห์ต่อเพศตรงข้าม หน้าที่ดี รูปหล่อ ที่สำคัญต้องหล่อกว่าคนอื่น ๆ ในสังคมเดียวกัน ดังตัวอย่างคำอธิบายลักษณะของก้องภพจากมุมมองของอาทิตย์ ที่ว่า...แต่คนถูกเรียกยังเก๋คล้ายหน้าเหมือนไม่เป็นไร ก่อนลุกขึ้นยืนตัวตรงเต็มความสูง ซึ่งทำเอาเขาแทบอึ้งไปเล็กน้อย เพราะเขารู้ตัวเองก็สูงพอตัว ร้อยเจ็ดสิบแปด เซนต์นี่ไม่ใช่่น้อย ๆ แล้วเหมือนกันนะ แต่ไอ้เด็กขี้เกียจนี่ยังสูงกว่าเขาเกือบสิบเซนต์ แหมยังคิ้วเข้มหน้าตาดี แหมสิลอว่ากลับผู้ชายทั้งคณะจนหน้าหมอง”

(BitterSweet, 2557: 9)

วัฒนธรรม “ความเป็นชาย” ผู้มีความแข็งแกร่ง ความกล้าหาญและความมีพลังกำลังจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์ของเพศนอกรอบพร้อม ๆ กับการนำเอาภาพลักษณ์ของผู้ชายรักต่างเพศมาประกอบ นิยามของความเป็นชายที่ได้รับการยอมรับจะเกิดขึ้นผ่านกระบวนการของการกลายเป็น “คนสมบูรณ์แบบ” และจะไม่ถูกมองว่าเป็นคนดั่งดั่งเหมือนผู้หญิง ดังการประกอบสร้างตัวละครก้องภพของผู้เขียน สอดคล้องกับการนำเสนอความเป็นเกย์ในสังคมเพศนอกรอบยุคปัจจุบัน

ภาพของก้องภพยังถูกสร้างขึ้นด้วยลักษณะของชายผู้สมบูรณ์แบบที่ใครเห็นต่างต้อง “จ้องมอง” อันเป็นหัวใจสำคัญของคุณลักษณะพระเอกแบบนวนิยายรักวัยรุ่น ดังตอนที่ก้องภพนัดไปซื้อของกับอาทิตย์ ตัวละครได้แสดงออกถึงความพิถีพิถันในการแต่งกายเพื่อสร้างแรงดึงดูดทางเพศกับอีกฝ่าย ดังตัวอย่างที่ว่า..เขาใส่เสื้อยืดตัวบางสีอ่อนทับด้วยเสื้อคลุมสีเข้มตัวนอกตัดกัน กางเกงยัดคำ รองเท้าผ้าใบหนังหุ้มข้อ เซตผมให้ตั้งขึ้นเล็กน้อย เผลอใส่น้ำหอม Armani Acqua Di Gio มานิดนึง เพราะเขาชอบกลิ่น...ก็แค่นั้น ไม่มีเหตุผลอะไรเป็นพิเศษเลยจริง ๆ

(BitterSweet, 2557: 248)

การแต่งกายดังกล่าวทำให้อาทิตย์ที่เป็นคู่บัดดี้และเป็นเป้าหมายการดึงดูดทางเพศของก้องภพมีความรู้สึกประทับใจ แม้จะแสดงออกผ่านภาษาเชิงประชด (irony) แต่ก็แสดงให้เห็นว่ามีความชื่นชอบในการนำเสนอภาพของความเป็นชายของอีกฝ่าย ดังความคิดของอาทิตย์ที่ว่า ...เออ...กูรู้แล้วครับว่ามึงหล่อ เล่นแต่งตัว

อย่างกับหลุดออกมาจากนิยายสารแนบที่ไหน กลัวไม่มีแววมองมาทาบตามว่า
 นั้น พอมายืนเทียบกับเขาแล้วแหมเหมือนคุณชายกับคนรับใช้เดินตามมาช่วยถือของ
 ชัด ๆ (BitterSweet, 2557: 249)

การนำเสนอภาพแทนความเป็นชายของก้องภพ คือ การนำเสนอภาพ
 ของเกย์รุกหรือเเมะ ที่ต้องแสดงออกถึงความเป็นชายผู้สมบูรณ์แบบ เป็นตัวแทน
 อุดมการณ์รักต่างเพศ ซึ่งตรงข้ามกับการนำเสนอของตัวละครอาทิตย์ที่เป็นตัวแทน
 ของเพศหญิง

1.2) นายเอก (heroine) คือ คำแทนนางเอกในนวนิยายทั่วไป เพราะนวนิยายวายคือการกล่าวถึงความรักระหว่างเพศเดียวกัน รูปลักษณ์ของตัวละครนายเอกในนวนิยายเรื่องนี้แม้ว่าผู้เขียนจะนำเสนอภาพของ “อาทิตย์” ว่าเป็นผู้มีความน่าเกรงขาม ไร้หนวด ปล่อยผมยาว เพื่อเอาไว้ขู่ให้น้องกลัว แต่ในส่วนลึกแล้วอาทิตย์กลับไม่ชื่นชอบสิ่งที่ต้องทำเพราะถูกเพื่อนบังคับในฐานะเฒ่าว่าก ซึ่งต้องแสดงออกถึงความเป็นชายที่เข้มแข็ง แข็งแกร่งเหนือกว่าคนอื่นโดยเฉพาะรุ่นน้อง

การนำเสนอรูปร่างแบบสมชายของนายเอกหรือเเมะ ซึ่งสะท้อนภาพแทนเกย์รับในนวนิยายเรื่องนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สราวุธ อินทรพรหม (2560 : 75-76) ที่กล่าวถึงการเล่นกลามของเกย์ว่า การตุ๋นเกย์ การตุ๋นวาย (Yaoi) ว่าในโลกแห่งความเป็นจริงนั้น เกย์รับที่เป็นผู้หญิง หาแฟนยาก มีเกย์รักส่วนน้อยที่ชอบเกย์รับที่มีลักษณะคล้ายผู้หญิง ขณะที่เกย์รักส่วนใหญ่ชอบเกย์รับที่มีลักษณะแมน ๆ แบบผู้ชาย ในนวนิยายเรื่องนี้ อาทิตย์ถูกนำเสนอด้วยรูปลักษณ์ของความเป็นชายเช่นเดียวกับอาทิตย์ แต่ในเบื้องหลังการเป็นพี่ว่ากอาทิตย์กลับมีภาพของความเป็นหญิงซ่อนอยู่หลายประการ เช่น การไม่ชอบไร้หนวด ไม่ชอบผมรุงรัง ชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นต้น และการไม่ไร้หนวดของอาทิตย์จะทำให้เขาหน้าอ่อนเหมือนรุ่นน้อง แสดงถึงสูตรของตัวละครนายเอกของนวนิยายวายที่ต้องหน้าหวาน ดังบทบรรยายอาทิตย์ที่ว่า อาทิตย์ไม่ชอบไร้หนวด เขาไม่ชอบความรู้สึก
สากๆ เวลาเอามือไปลูบหน้าตัวเอง หนวดที่ขึ้นมาที่คางมันดูเกะกะ และมันทำให้
หน้าตาโดยรวมของเขาดูตลกแปลก ๆ ทว่าเพื่อน ๆ ของเขาทุกคนกับบังคับให้เขา
ไร้หนวด เพื่อเป็นการเพิ่มอายุให้กับตัวเอง เพราะถ้าไม่ไว้ หน้าเขาจะดูอ่อนจน
ปีหนึ่งอาจคิดว่าเป็นเพื่อนมากกว่าพี่ นั้นรวมถึงผมดำที่ยาวระต้นคอ เสริมลุคการมีความโหดให้ดูเถื่อน ๆ มากขึ้น ซึ่งชอบบอกตามตรงว่ามันโคตรจะร้อนจนเขาอยากจะ

ดัดสกินเฮดให้มันจบเรื่องไป แต่แน่นอนว่าถูกเพื่อน ๆ ห้ามไว้อีก ด้วยข้อหาที่จะทำให้น้ำตาคุณไม่เข้าคอนเซ็ปต์ที่ว่า อาทิตยจึงต้องหายามมาดมตัวเองบ่อย ๆ อย่างหงุดหงิดรำคาญใจทุกครั้งเวลาอยู่หอ และต้องเอามัดโกนหนวดไปซ่อน เพื่อไม่ให้หยาบมันมาโกนทิ้งทุกเช้าที่อาบน้ำ (BitterSweet, 2557: 74-75)

ในตอนนี้อาทิตยตัดผมโกนหนวดแล้ว ภาพของความเป็นเกย์รับที่ซ่อนความเป็นหญิงไว้ก็ถูกเผยออกมาในรูปลักษณะของความอ่อนเยาว์ ดังที่ว่า...ผมยาวของพี่อาทิตยถูกตัดให้สั้นลงจนเห็นต้นคอชัด ด้านหน้าซอยไล่จากคิ้วลงมาเปิดใบหูเผยให้เห็นดวงตาคมชัดกว่าเดิม ที่สำคัญหนวดที่พี่เคยไว้จนเป็นสัญลักษณ์กลับหายไป เหลือเพียงใบหน้าที่เกลี้ยงเกลายังประกอบกับการแต่งตัวโดยภาพรวมแล้วทำให้เจ้าตัวดูอ่อนกว่าอายุจนไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นรุ่นพี่ที่เซ้า (BitterSweet, 2557: 267) ซึ่งคำว่า “ดวงตาคม” เป็นคำที่ใช้ชื่นชมความงามของสตรีเพศ ที่หมายถึง ตาที่มีลักษณะสดใส แวววาว มีตาดำค่อนข้างโตกว่าปกติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554: 490) เป็นลักษณะของดวงตาที่โตกลมได้รูปสวยงาม มักใช้เป็นคำชมหรือเปรียบเทียบกับตาของผู้หญิง “ใบหน้าเกลี้ยงเกลา” ก็แสดงถึงความเป็นหญิงได้เช่นกัน เพราะใบหน้าแห่งความเป็นชายมักถูกนำเสนอด้วยหนวดเครารุงรัง และ “ดูอ่อนกว่าอายุ” ก็เป็นการนำเสนอให้เห็นว่าตัวอาทิตยเป็นตัวแทนของเพศหญิง ที่ถูกประกอบสร้างผ่านภาษาแสดงอัตลักษณ์ทางเพศดังกล่าว

จะเห็นได้ว่าอัตลักษณ์เพศนอกกรอบไทยในนวนิยายเรื่องนี้ถูกนำเสนอผ่านตัวละครเอกของตัว คือ “ก้องภพ” ผู้เป็นตัวแทนของฝ่ายรุก แสดงออกถึง “ความเป็นชาย” ผ่านการเล่นกีฬา ผ่านร่างกายที่แข็งแรง ผ่านรูปลักษณะภายนอกในภาพรวมที่สมบูรณ์แบบ ส่วน “อาทิตย” นายเอกในเรื่องถูกประกอบสร้างด้วยรูปลักษณะของผู้ที่ตัวเล็กกว่าก้องภพ ไม่ชอบการไว้หนวด หน้าอ่อน เกลี้ยงเกลา ตาคม แต่ในความเป็นตัวแทนของเพศหญิงก็ยังแฝงค่านิยมแบบเกย์ปัจจุบันอยู่คือ ไม่ “ออกสาว” เพราะผู้อ่านนวนิยายวายหรือแม้กระทั่งรสนิยมของเกย์ส่วนใหญ่ไม่ชอบเกย์ออกสาวหรือกะเทย อาทิตยจึงมีภาพของความเป็นชายที่ผสมผสานระหว่างชายกับหญิง คือชายผู้มีใบหน้าอ่อนหวาน ตาคม แต่ไม่มีกิริยาแบบผู้หญิง

2) พฤติกรรมบ่งบอกเพศสถานะ คำว่า “เพศ” หรือ “เพท” ในสังคมไทยแต่เดิมไม่ใช่เรื่องเพศสัมพันธ์ แต่เป็นการบ่งบอกถึง “รูปร่างลักษณะ” หรือ “การแสดงอาการ” (Jackson and Cook, 1999: 1-19) แต่ในทางวัฒนธรรมการแสดง

พฤติกรรมรักเพศเดียวกันหรือการมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างคนเพศเดียวกัน อาจไม่ใช่ว่าการบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ หากแต่เป็นพฤติกรรมทางเพศหรือปฏิบัติการทางเพศ ผู้ชายที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายด้วยกันไม่จำเป็นต้องนิยามว่าตนเองเป็นเกย์หรือคนรักเพศเดียวกันเสมอไป (Jackson and Sullivan, 1999: 5) การแสดงออกหรือพฤติกรรมของตัวละครในนวนิยายวายจึงเป็นการนำเสนอบทบาทของตัวละครแบบเพศนอกกรอบคือการไม่นิยามว่าตนเองเป็นเกย์หรือเลสเบี้ยนแต่อย่างใด แต่เป็นการนิยามแบบวรรณกรรมวายที่ว่า “เป็นเรื่องราวของความรักที่นอกเหนือไปกว่าเรื่องของเพศ”

เมื่อศึกษาการนำเสนอพฤติกรรมเพื่อนำเสนออัตลักษณ์ทางเพศในนวนิยายเรื่องนี้แล้วพบว่า พฤติกรรมของตัวละครถูกนำเสนอเพื่อแสดงภาพของลักษณะเพศชาย-หญิงอย่างชัดเจนผ่านพฤติกรรม การแสดงออกของตัวละครเอกในด้านพฤติกรรมนี้ ผู้เขียนพบว่าตัวละครนายเอกอย่างอาทิตย์เสนออัตลักษณ์ความเป็นเคะ หรือฝ่ายรับผ่านปฏิบัติการแสดงความเป็นหญิง ด้วยพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความอ่อนหวาน ทั้งการขอบต้มนมชมพูหรือนมเย็น อารมณ์เสียง่าย ขอบสั่ง ปากไม่ตรงกับใจ พูดจาไม่ค่อยรื่นหู เป็นลักษณะคุณสมบัติของ “เคะ” ในสูตรตัวละครวายแบบ “เคะราชีนิ” และ “เคะแอ็บเมะหรือเคะที่ทำตัวเป็นเมะหรือผู้ชาย” ดั่งนิยามของเคะในสูตรของตัวละครวาย ดังนี้

คุณสมบัติของเคะราชีนิ ขี้วัน อารมณ์เสียง่าย ขอบขี้นัวสั่ง สั่งอะไรต้องได้ อย่างนั้น ราวกับว่าตัวเองเป็นราชีนิและส่วนมากเคะประเภทนี้จะปากไม่ตรงกับใจ ส่วน คุณสมบัติของเคะแอ็บเมะ ไม่ทำตัวน่ารัก ไม่ทำตัวอ่อนหวาน อ่อนโยน ส่วนมากจะเป็นพวกที่ชอบความรุนแรง พูดไม่ค่อยจะระลึนหู เพราะคำพูดส่วนมากจะคอยยั่วโมโหอยู่ตลอดเวลา (ออนไลน์)

อาทิตย์เป็นตัวละครนายเอกหรือเคะที่เป็นแบบเคะในสูตรของเคะราชีนิ ผสมกับเคะแอ็บเมะ สูตรดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการนำเสนอภาพของตัวละครในนวนิยายวายที่รับบทบาทเป็นผู้หญิงได้ชัดเจน เพราะในนวนิยายเรื่องนี้อาทิตย์คือผู้ที่แสดงออกถึงความเป็นคนเอาแต่ใจ สั่งลงโทษพระเอกหลายครั้ง คำสรรพนามแทนตัวที่ใช้คือ “คุณ” กับ “ผม” แสดงถึงความไว้ตัว หึงหวงของอาทิตย์ นอกจากนี้พฤติกรรมของอาทิตย์อย่างการต้มนมเย็น ที่มีสีชมพูก็แสดงออกถึงความเป็นหญิงอย่างชัดเจน เช่นการแก้ต่างของอาทิตย์ที่ว่า...อาทิตย์ชอบกินนมเย็น

เครื่องดื่มสุดโปรดหอมหวานชื่นใจ สีส้มพุดนํารัก ตรงข้ามอย่างสิ้นเชิงกับบุคลิกโหด ดิบเถื่อนของพี่ว้าก ซึ่งเหมาะกับโอเลี้ยงแบบเอาไปฝากนักโทษในเรือนจำมากกว่า เขารู้ว่าผู้ชายแมน ๆ มาชอบนมเย็นมันอาจจะดูประหลาด แต่ถึงยังไงอาทิตย์ก็ยังคงหลงรักนมเย็นอยู่ดี เวลาเหนื่อย ๆ เขาชอบกินนมเย็นคู่กับอาหารทุกชนิด ถือ เป็นเครื่องดื่มกระตุ้นพลังได้พอ ๆ กับกระทิงแดง (BitterSweet, 2557: 72)

การแสดงพฤติกรรมการกิน-ดื่มของอาทิตย์แสดงถึง “ความเป็นหญิง” ในตัวเอง แม้ภาษาในตัวเองจะใช้เชิงปฏิเสธ แต่เป็นการปฏิเสธแบบการใช้โวหารแบบ ปฏิพากย์ เป็นการเพิ่มน้ำหนักให้ความหมายของถ้อยถนนั้นชัดเจนยิ่งขึ้นกว่าเดิม นอกจากการดื่มนมเย็นแล้ว อาทิตย์ยังแสดงออกผ่านพฤติกรรมการนอนตื่นสาย ตรงข้ามกับก้องภพที่ตื่นเช้าออกกำลังกาย ตักบาตร แสดงถึงความเป็นผู้ชายในอุดมคติของหญิงสาว อาทิตย์ยังไม่ชอบการสูบบุหรี่จนบอกให้ก้องภพเลิกสูบบุหรี่ ดังตัวบทที่ว่า “คุณสูบบุหรี่เหรอ” “ครับ” “เลิกซะ สงสารพ่อแม่บ้าง เขาส่งตั้งคํามาให้คุณเรียน ไม่ได้ส่งมาเผื่ออดตัวเองเล่น” (BitterSweet, 2557: 280) ซึ่งการห้ามสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ฝ่ายหญิงมักจะกระทำกับฝ่ายชายเสมอ เพราะในสังคมไทย ปกติผู้ชายมักสูบบุหรี่และภาพของการรังเกียจคนสูบบุหรี่มักเป็นเพศหญิงมากกว่า ดังนั้น การห้ามสูบบุหรี่จึงเป็นภาพของผู้หญิงที่ถูกนำเสนอผ่านอาทิตย์

นอกจากนี้ ตัวละครทั้งสองตัวมีความแตกต่างกันด้านแรงดึงดูดทางเพศอย่างชัดเจน พฤติกรรมของก้องภพจะแสดงให้เห็นถึงแรงดึงดูดต่อทุกเพศ ทั้งผู้หญิงและกะเทย แต่อาทิตย์กลับไม่ได้รับความสนใจจากเพศหญิงหรือกะเทยเลย ทำให้ภาพของความเป็นชาย ความเป็นหญิงของตัวละครทั้งสองมีการแบ่งพื้นที่การนำเสนออย่างชัดเจน

สรุปและอภิปรายผล

นวนิยายวายเรื่อง SOTUS พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง ที่ผู้เขียนนำมาศึกษาครั้งนี้พบว่า มีการประกอบสร้างอัตลักษณ์เพศนอกกรอบที่นิยามความไม่เป็นเกย์ แต่ก็ยังยึดภาพความเป็นเกย์ในแบบแซ่แข็งตายตัวมานำเสนอโดยผ่านสูตรสำเร็จของวรรณกรรมวาย 2 ด้าน คือ 1) ด้านรูปลักษณะแสดงความเพศสถานะ 2) ด้านพฤติกรรมแสดงเพศสถานะ ซึ่งทั้งสองด้านประกอบสร้างอาทิตย์เป็นตัวแทน

ของเพศหญิง หรือ“นายเอก”ที่วรรณกรรมวายจะเรียกว่า “เคะ”ที่ไม่นิยามว่าเป็นเกย์รับแต่อย่างใด ส่วนก๊องภพเป็นพระเอกหรือเคะ ที่รับบทเป็นชายสมบูรณ์แบบ

แม้ว่านวนิยายวายจะพยายามนิยามว่าเป็นนวนิยายที่นอกเหนือไปจากความเป็นรักร่วมเพศแบบที่กลุ่มผู้อ่านนิยามกัน แต่เมื่อวิเคราะห์ในตัวภาษา การประกอบสร้างความเป็นนวนิยายวาก็ยังคงยึดอยู่บนฐานอุดมคติแบบรักต่างเพศ ยังคงแบ่งบทบาททางเพศแบบชายหญิงชัดเจน แม้จะเป็นการนำเสนอความรักแบบชายรักชายภายใต้แนวคิดแบบเพศนอกรอบที่พยายามสลายความเป็นเพศแบบปิตาธิปไตย ภายใต้แนวคิดการยอมรับความหลากหลายทางเพศและความเท่าเทียมกันทางเพศ แต่ทว่ารูปแบบความสัมพันธ์ทั้งหมดยังคงถูกกดทับด้วยอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ สอดคล้องกับการศึกษาของณิชารีย์ เลิศวิญญโรจน์ (2560, 2560: 160) ที่อธิบายว่า ผู้ที่เข้มแข็งกว่าถูกยกให้เหมือนฝ่ายชาย ในขณะที่ฝ่ายอ่อนแอ อ่อนโยน และบอบบางกว่าจะถูกมองในฐานะฝ่ายหญิง ไม่เว้นแม้แต่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงด้วยกันก็มีการกำหนดบทบาทให้ผู้หญิงคนหนึ่งรับหน้าที่ของฝ่ายชาย กระทั่งการเลือกใช้ภาษาและถ้อยคำเพื่อขึ้นข่มยังอยู่ภายใต้กลไกภาษาที่มีการระบุเพศ เช่น การกล่าวชมหญิงสาวที่ดูเข้มแข็งกว่าอีกฝ่ายว่าหล่อ แมน สมกับตำแหน่งสามี ตอกย้ำความจริงที่ว่าเรายังอยู่ในกรอบความคิดที่ยกหน้าที่ผู้นำ และความเข้มแข็งให้เป็นเรื่องของผู้ชาย หากแต่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบภายนอกไปบ้างก็เท่านั้น

นวนิยายวายแนวยาโอย (yaoi) ที่นำเสนอความรักระหว่างชายกับชาย แม้จะพยายามอธิบายตนเองผ่านกรอบคิดเหนือไปจากเพศทางวิทยาศาสตร์ แต่ที่สุดแล้วก็ยังคงตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของอุดมการณ์รักต่างเพศที่ยังคงให้บทบาทเพศชายเป็นผู้ปกป้องเพศหญิง มีอำนาจเหนือหญิง ความเป็นชายแสดงออกถึงความเข้มแข็ง ความเป็นหญิงแสดงออกถึงความอ่อนแอ อ่อนโยน ลึกกลับซับซ้อนเข้าใจยาก เพียงแค่ปรับเปลี่ยนจากตัวละครเพศหญิงมาเป็นตัวละครเพศชายที่เรียกว่า “นายเอก”เท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาประเด็นเพศนอกรอบซึ่งเป็นมุมมองการศึกษาทางเพศอีกแนวคิดหนึ่งที่อธิบายว่าเพศไม่ใช่สิ่งที่มีอัตลักษณ์ตายตัว

การศึกษาแนวเพศนอกกรอบ (queer) จึงพยายามที่จะเปิดเผยการผลิตซ้ำอุดมการณ์ทางเพศที่ครอบงำสังคมอยู่ และนำเสนอการตอบโต้ว่าทฤษฎีดังกล่าวในการศึกษาค้นคว้าจะนำเสนอเพื่อตอบโต้ว่าทฤษฎีกระแสหลักของวรรณกรรมวายที่สร้างความเป็นชาย ความเป็นหญิงผ่านตัวละคร การศึกษาในประเด็นเพศสภาพ เพศวิถี หรืออัตลักษณ์ทางเพศอาจมีข้อถกเถียงจำนวนมาก ดังนั้น การศึกษานี้จึงมิใช่การพยายามอธิบายความเป็นจริงทางสังคม แต่เป็นเพียงการนำเสนอเพื่อให้เกิดการวิพากษ์เท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

ก้องสกล กวินรวีกุล. 2545. การสร้างร่างกายพลเมืองไทยในสมัยจอมพล ป.

พิบูลสงคราม พ.ศ.2481-2487. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและ

มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาวิชามานุษยวิทยา คณะสังคมวิทยาและ

มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ณิชากรีย์ เลิศวิญญูโรจน์. 2560. **หัวใจวาย**. กรุงเทพฯ: บ้านบุ๊คส์.

นฤพนธ์ ดัวงวิเศษ และปีเตอร์ เอ. แจ็คสัน (บรรณาธิการ). 2556. **เพศหลากหลายเจตสี:**

พหุวัฒนธรรมทางเพศในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยา

สิรินธร (องค์การมหาชน).

นัทธนัย ประสานนาม. 2551. “เลือด หยาดเหงื่อ และน้ำตา : การสร้างอัตลักษณ์คนข้ามเพศในนวนิยายเรื่อง ทางสายที่สามของกิริติ ชนา” ใน **วารสารเกษตรศาสตร์(สังคม)** ปีที่ 29 : 240-256.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2554. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ:

ราชบัณฑิตยสถาน.

BitterSweet (นามแฝง). 2557. **SOTUS พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง**. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์นานู.

BitterSweet. **SOTUS พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง** (ออนไลน์) สืบค้นจาก

<https://my.dek-d.com/caio/writer/view.php?id=974010>

SOTUS พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง The Series (ออนไลน์) สืบค้นจาก

https://th.wikipedia.org/wiki/SOTUS_The_Series_

SOTUS พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง The Series (ออนไลน์) สืบค้นจาก

<https://www.youtube.com/watch?v=VHbB-xW9AvE>

Jackson, Peter A. & Cook, Nerida M..(Eds.).1999. **Gender and**

Sexualities in Modern Thailand. Bangkok: Silkwormbooks.

Jackson, Peter A. 1999. “Thai Research on Male Homosexuality and

Trangenderism and The Cultural Limits of Foucauldian

Analysis”. In **Jounal of History of Sexuality**, 8(1), 52-85.

Translated Thai References

BitterSweet. SOTUS. (Online) Search from

<https://my.dek-d.com/caio/writer/view.php?id=974010>

Duangwises, N. and Jackson, Peter A. (Eds). 2013.**Cultural Pluralism**

and Sex/Gender Diversity in Thailand. Bangkok: Princess

Maha Chaki Sirindhorn Anthropology Center.

Kawinraweekul, Kongsakol. 2002. **The Body of Thai Citizens During**

the Regime of Field Marshal Phibun of 1938-1944. A

Dissertation submitted in Partial Requirements for the Degree

of Master of Art in Anthropology Faculty of Social Science

and Anthropology Faculty , Thammasat University.

Learwachayarat, N. 2017. **Y Heart**. Bangkok: Bunbooks.

Prasannam, N.2008. “Blood, Sweet and Tear :Identity Construction of

Transgender in Keeratee Channa’s Thang Sai Tee Sam.” In

Kasetsart Journal: Social Science, 29 : 240 - 256.

SOTUS **The Series** (Online) Search from

https://th.wikipedia.org/wiki/SOTUS_The_Series_

SOTUS **The Series** (Online) Search from

<https://www.youtube.com/watch?v=VHbB-xW9AvE>

The Royal Society. 2011. **Thai Dictionary**. Bangkok: The Royal Society.